

# VESTFOLDMINNE 5



*Alfhild Augustin, født i 1902, landets første kvinnelige bussjåfør. Her på panseret til en 1927 modell Brockway, Z -10471. Hun hadde full kontroll på ruten til Tenvik.*



## Norges første kvinnelige rutebilsjåfør!

Det er ikke et uvanlig syn i trafikken i dag, å se kvinnelige sjåførere i busser og vogntog.

Men i 1927 var det meget uvanlig å se en ung dame bak rattet på en rutebil.

Amandus Augustin var skipsfører og hvalskytter før han startet bilruten Tenvik – Tønsberg med en syvseter Peugeot i 1922. Tenvik ligger sydvest på Nøtterøy, ca. 12 kilometer fra Tønsberg.

Han var en av de mange pionerer som satte i gang med rutebildrift først på tyvetallet.

Hans datter, Alfhild ble født i 1902, og tok sertifikat i 1922, og utvidet til personbefordring i 1927.

Hennes far lærte henne å kjøre, for da ei jente ble født i stedet for en gutt, var det bare å begynne å kjøre. Hennes far lærte henne å kjøre, han truet og hun skrek, for det var ikke lett for en ung dame å manøvrere den tunge busen på dårlige veier, fortalte hun en gang i et avisintervju med lokalavisen.

Hun kjørte rutebil hvis det manglet en sjåfør til rutekjøringen, og til leilighetskjøring. Hun var landets første kvinnelige rutebilsjåfør, til stor forskrekkelse for mange mannlige

passasjerer.

Hun vakte oppsikt når hun kom kjørende, og guttungene langs veien ropte: «Nå kommer'a, nå kommer'a» når Tenvikbilen kom trillende med henne ved rattet. En gang hun passerte en gammel mann som sto i veikanten, og da han fikk se det var en dame som kjørte, datt han bakover og i grøfta av forskrekkelse. Hun stoppet bilen, gikk ut og spurte om han trang hjelp til å komme opp, svarte han at nei nei, bare kom deg videre. På den tiden hadde de to rutebiler av merket Brockway, og på bildet ses Alfhild på panseret av en 1927 modell, Z-10471. Hun døde i 1977.

Amandus Augustin døde i 1936, og enken overtok ruten sammen med datteren Alfhild og hennes mann Johs. Jønland, og selskapet skiftet navn til Augustin & Jønland. De kjørte med to rutebiler.

Dette selskapet var en av de 10 rutebileierne som etablerte A/L Øybuss i 1941.

På den tiden hadde selskapet en 1936 modell White, Z-11581, og en 1938 modell Reo, Z-11580 fra Br. Repstad i Søgne. De gikk inn i A/L Øybuss med disse to bussene.

3. generasjon Jønland, John og Ole Arvid gikk etterhvert inn i A/L Øybuss, og var med i ledelsen til Norgesbuss kjøpte Øybuss i 1995. John Jønland ga aldri opp interessen for bussen, og kjørte i mange år, og var i Unibuss til våren 2014. Han er et aktivt medlem i RHF.

På øya Veierland utenfor Tenvik på Nøtterøy bodde det i 1937 ca. 400 fastboende, og behovet for en god fergeforbindelse var ønskelig. Johs. Jønland ble spurt om å starte en båtferge i korrespondanse med rutebilen til Tønsberg. På naboøya Håøya, som var militær, bodde og arbeidet det mange folk som hadde behov for fergen. På sommeren økte folketallet til det mangedobbelte med hyttefolk. Fergen ble startet i juni 1938 med nybygde M/F Veierland 1, og den gikk også inn i A/L Øybuss.

Senere kom «Veierland II, og i dag er det ferge nr. 3, «Jutøya» fra 1981 som trafikkerer Veierland -Tenvik, og er privatdrevet med støtte fra Nøtterøy Kommune. Fergen er fortsatt i drift etter 77 år.

Tekst: Stein Rune Klemmetsby med kilder fra familien Jønland og Tønsbergs Blad.

Foto er utlånt av familien Jønland.